

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hatenkint egyszer, csütörtökön.	Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 50 kr.	Hirdetések díjai: a háromhados petitor első hirdetésnél 4 kr., többszöri- nél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.
A szerkesztő lakása: „Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.	Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven félévvel a kiadó hivatalban. Kérjük az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.	Kiadóhivatal: Pleit Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskerekén, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Torontálmegyei közigazgatási bizottságának az 1877-ik évi adóügyi menetéről szóló vallás- és közoktatásügyi miniszter úr ó Nagyméltóságához intézett évi jelentése.

Nagyméltósága magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr!

Az 1876. évi VI. t. cz. rendelkezéséhez képest a tanügy is mint az özközigazgatást képező ágazatok egyike a közigazgatási bizottságok jogköréhez tartozik, ezek hivatva a törvényileg reájok ruházott jognál fogva, mint közvetlen felügyeleti joggal bíró tényezők, hazánk műveltségi fokozatának agresszív előmozdításán működni, és mindazon eszközök-höz, a népoktatási törvény korlátain belül mozogva nyulni, melyek hazánk polgárainak szellemi emelkedésére szolgálnak.

Ma, midőn az egész világ államai és népei egy főczél felé, a közművelődés meghonosítása és ez által a műveltség terjesztésén lehet mondani, mintegy lázas feltékeny tusát vivnak, azon az állam tekintélyét és tisztelét emelő, tehát az államok legdrágább kincseért, a műveltségi fokozat legmagasb lépcsőzetéért, hogy hazánk is mint a művelt európai államok egyike, azok sorában már is kivívott helyen, a felvilágosodottság ösvényén haladva fokozott tisztel- és elismerésben részesüljön, minden honpolgárnak, de legkivált a közigazgatási bizottságoknak kötelessége, úgy a szellemi, valamint anyagi tehetséget latba vetni, és a főczél a szellemi fejlesztés emelése és szilárdításán lankadatlanul működni.

Ezen közigazgatási bizottság áthatva ezen kötelesség érzettől, és számolva e megye szellemi és anyagi viszonyaival, a népoktatás terén, eddig is már elismerést kivált tanfelügyelője mint szak-előadója, fáradhatlan és fontolva haladó buzgalmat támogatva, megtett mindent mit tenni lehetett.

Ennek előre bocsajtása után a közigazgatási bizottságokról szóló 1876. évi VI. t. cz. 64. §. rendelkezéséhez képest, e megye tanügyi állapotát, a tanügyi fokozott fejlesztésére tett intézkedéseket, a felmerült hiányok, miként történt el-távolítását sat. tartalmazó felévi jelentésünket következőkben bátorkodunk meg-tenni.

Tagathatatlan hogy a torontálmegyei népisiskolákban a tanítási eredmény egy-átalában a lefolyt 1876/7-ik tanévben

emelkedett; bizonyítja ebbeli állításunkat azon körülmény, hogy igen számos iskolákban, melyekben a törvényesen előirt, tantárgyak eddig nem tanítottak, ezek most már rendes tantárgyakként felvé-tettek és tanítottak. Nagy kivételt ké-peznek itt a szerb és román felekezeti iskolák, melyekben a reáltantárgyak na-gyobb része éppen nem tanítottak, rész-int a nélkülözhetlen reál tankönyvek hiányában, részint pedig tankönyvek hiányában egyáltalában, úgy hogy igen sok iskolában tapasztaltatott, hogy a szerb és román gyermekek nagyrésze még a legszükségesebb olvasókönyvekkel sem rendelkeznek. Most érintett iskolák-nál a tankötelesek szorgalmas feljára-tásáról szó sincs, áll ez főleg a 6—12 éves és 13—15 éves tanköteles leány-tanulókra, melyek $\frac{1}{2}$ része az iskolát egyáltalában nem látogatja; léteznek oly szerb és román iskolák is, melyeket egész éven át alig látogatja 12—15 tanköteles leánytanuló. Ismétülő iskola a legtöbb szerb és román községekben nem létezik. Indokát ennek némileg a lakosság szegénységében és abban leli, hogy a tankötelesek a szükséges ruházat hiányában az iskolát nem látogathatják, azonban a legtöbb szülő hanyagsága és az iskola iránti közönyössége itt ki nem menthető.

Ezen szomorú tényállás azonban a jelen iskola évben szintén már jobb len-dületet vett, a mennyiben tanfelügyelőnk által négy nyelven szerkesztett (iskola-látogatási) illetve (büntetési) ivek) a megye nagyrésztében beszereztek, hasz-nálta vétettek; a tanítókat pedig a köz-ségi iskolaszékek számára kiadott magas miniszteri utasítások 56. §-a értelmében köteleztettek a mulasztó szülőket tan-köteles gyermekeikkel rendszeren kiirni, ezen iveket az iskolaszéki elnök útján a büntetések eszközlésé végett a községi elöljáróknak kézbesíteni. A községi elő-ljárók pedig köteleztettek a büntetéseket 8 nap alatt végrehajtani, a befolyt büntetési pénzeket említett ívvel együtt az iskolaszékeknek visszaküldeni. A kerületi szolgabírák pedig tartóznak a tanfelügyelőségnek havonként egy kimuta-tást beterjeszteni, abban előtüntetni, hogy kerületközhöz tartozó minden egyes köz-ségben létező bármily jellegű iskolánál, a lefolyt hónapban hány szülő lett meg-büntetve, a büntetés, mely neme alkalmaztatott reá, mennyi büntetési pénz folyt be kerületéhez tartozó minden egyes községben, a lefolyt hónapban, úgy hogy most már azon kellemes helyzet

állott be, hogy minden hónap végén biztos tudomás szerzettetik arról az egész megye területén minden hónapban, mennyi és mily nemű büntetések eszközöltettek, mely körülmény tagadhatlanul nagy előnyt képez népnevelési ügyünk elő-mozdításában.

A büntetési pénzek, mikénti felhasználására vonatkozólag sok községben oly intézkedések tételtek, hogy ezekből szegény gyermekek ruhaneműekkel és tan-könyvekkel látassanak el.

Torontálmegye területén létező ösz-szes iskolákban a magyar nyelv 96 is-kolában nem tanítatik. Nem hagyhatjuk itt felemlítés nélkül, hogy a magyar nyelvnek az összes iskolákban való be-vezetésére nézve főleg akkor, ha buzgó tanfelügyelőnk a kellő segédszemélyzet-tel bírva a községekben személyesen megjelenhetne. Bizonyítja ezt azon körü-lmény is, hogy több tiszta szerb- és román községek maguk kérelmezik a magyar tannyelvű állami iskola felállít-ását, mely ügyre vonatkozólag illető községekkel a tárgyalások már folya-matban vannak.

E helyütt még felemlítendőnek tartjuk, hogy e megyei tankerületben a lefolyt 1876/7. tanévben 17 községben több száz példányra menő államellenes tiltott szerb- és román tankönyvek és 12 tiltott fali térkép letérképezve lefoglalva, a kir. tanfelügyelőséghez beterjesztve lett, miért is az összes tiltott tankönyvek névjegyzéke, a kerületi szolgabíráknak azon meghagyással küldetett meg, hogy ezen névjegyzéket a községi elöljárók-és iskolaszékekkel közöljék, a mennyi-ben pedig ily könyvek az iskolákban ezentúl is használatnának, azokat azon-nal foglalják le, a tanfelügyelőséghez ter-jeszszék be, illetők irányában követendő eljárásra vonatkozólag pedig a királyi tanfelügyelősnél a kellő intézkedéseket haladéktalanul tegyék meg.

Örvendetes haladásként jelezhető, hogy a lefolyt 1876/7. tanévben a fa-iskolák és tornahelyek, valamint a terméshajtatási és természetani ábra eszköz-gyűjtemények és az iskolai könyvtárak szaporodtak.

Az 1876/7. tanévben 101 tanítói változás fordult elő, ezek közül csak azokról van tudomásunk, melyek köz-ségi iskoláknál történtek.

Megyéni statisztikai tanügyi állapotát illetőleg azt következőkben tüntetjük ki.

Torontálmegye területén volt a 1876/7. tanévben iskola és pedig: Állami 5, községi 136, magán 7, tehát közös is-

kola 148, felekezeti 160, összesen 308. Tanköteles gyermek volt 6—12 éves 66607, 13—15 éves 25540, összesen 92147.

Iskolába járt:
a) elemibe: fiu 26292, leány 19056, összesen 45348.

b) ismétülő iskolába: fiu 5533, leány 5002, összesen 10535.

c) felső nép vagy polgári iskolába: fiu 218, leány 92, összesen 310.

d) Magán intézetbe: fiu 101, leány 287, összesen 388.

e) közép tanodába: fiu 470, leány 1, összesen 471.

Az iskolába járók főösszege: 57052, Iskolába nem jár: fiu 15355, leány 19740, összesen 35095.

Az iskolába járók vallásra nézve: róm. kath. 35618, gör. kath. 638, gör. kelet 16888, helv. h. evang. 1196, ág. h. evang. 2038, izraelita 674, összesen 57052.

Az iskolába járók nyelvre nézve: magyar 9173, német 28058, román 4709, tót 1665, szerb 12132, horvát 685, bolgár 630, összesen 57052. Jegyzett: 6—12 éves tankötelesek közül iskolába jár 68-08%, nem jár 31-92%; 13—15 éves tankötelesek közül jár 41-25%, nem jár 58-75%.

Az iskolába járó tanulók közül tan-könyve van 47351, nincs 9701 tanulónak. Az iskolából az 1876-7-ik tanévben kiléptek közül jól tudott olvasni 101, olvasni és írni 6052.

A tanítók: a) képesített tanító volt 495, b) nem képesített 44, összesen 539.

Iskola épület: a községi tulajdona 334, bérelt helyiség 50: ezen iskola épületek-ben tanterem van 552 (13 állomás üre-sedésben), tanítói lak 449.

Faiskola van 195, jó állapotban 151. Az 1876-7. tanévre faiskolára kiadott 16485 □-öl. Az egész megyében létező faiskolák térfogata: 195071 □-öl. Van ezen faiskolákban 230793 facsemete, esik 1 □-öltre, 134 csemete.

Testgyakorló tér van 129, felsze-relve 66.

Taneszközök: fekete tábla 781, fali olvasótábla gyűjtemény 393, fali térkép 852, földgömb 373, természetrajzi: esz-köz 28, ábra 203, összesen 231 gyűj-temény; természetani: eszköz 47, ábra 54, összesen 101 gyűjtemény; iskolai könyvtár van 63.

Az iskolák évi jövedelme: kész-pénzben 254553 ft., termények értéke 51079 ft., összesen 305632 ft.

TÁRCZA.

IX. Pius pápa életrajza.

Sinagagliában, a római egyház állam egyik kis városában, az 1792-ik év május 13-án látott napvilágot IX. Pius pápa, nyervén János, Maria nevetek a kereszttségben. Szülei gróf Mastai Feretti Jeromos és neje, Katalin grófné, született Solazzi valának, kiket az Isten négy fiúval s ugyanennyi leánnyal ajándékozott meg.

A fiu-gyermekek közt János volt a leg-iffabb. A keresztelésnél jelen volt rokonok egyike ily látnoki szavakra fakadt: „Oh, mily nagy lesz egykoron e gyermek!” IX. Pius pápa gyermekkorára az egyháza nézve szomorú idősakra esik. Az akkori római pápa VI. Pius a franciaia köztársaság emberei által Rómából Franciaország Velence városba hurczoltatott fogolyképen. — Hogy e szomorú eseményről mikép vélekedtek a Mastai grófi családban, s hogy egyáltalán mily szellemi meggyőződés uralkodott ennek tegjai közt? képzelmehi e család jámborsága folytán.

XVI. Gergely 1846. jan. hó 1-én meg-halt. Junius 14-én a bibornokok Rómában, a pápaválasztási helyen: a Conclavában egybe-gyűltek s a választás egyik vizsgálójának Mastai bibornokot választották. 3 szavazás eredmény nélkül vala. A 4. szavazásnál junius

16-án Mastai a szavazójegyek elsején saját nevé kezdé olvasni s olvasá azt egész a 17. szavazójegyig s kezei folyton reszkettek. — Amint a 18. jegyen is saját nevé látta, szem-ei elhomályosodtak s kérte társait, hogy mást bizzanak meg a jegyek olvasásával. Ily szerény férfiú volt a pápa!

Sokat zaklatott életéből ezt részletezzük: IX. Pius pápa, az apostolok fejedelmének bizonyára egyik legbuzgóbb utódja, mit sem hord inkább szíven, mint az anyaszentegyház kiterjesztését.

IX. Pius mindjárt trónralépte után meg-nagyobbította Rómában a „Collegium de prop-aganda fide” című intézetet, hol a világ majdnem minden nemzetéből neveltetnek hit-küldérek, kiknek hivatása, hazájokban a hi-tellen, vagy tévelygő testvéreket a szerető anyaszentegyház keblébe vezetni.

Közép-Afrika szerezcsen törzsei a leg-ujabb időkig a pogányság sötét éjében bo-lyongtak. Erkölcse nézve is pogányok voltak. Fiaikat, leányait a benlakók rabszolgául adják el idegen kereskedőknek. Midőn IX. Pius Chilibe utazott, Szt.-Ilona szigete mellett egy rabszolgákkal megrakott hajóval találko-zott; hallotta a szerencsétlenek jajgatásait, kiknek sorsa a legszomorubb a világon, mert nyomorukat nem enyhíti az Égnek kegyes leánya, a vallás. IX. Piusnak nemes, ember-szerető lelkére ezen jelenet mély benyomást lón és miután a pápai trónra jutott, első gondjai közé tartozott, a hit apostolait kül-

deni Afrikába, hogy a vad pogányokat meg-nyerjék Jézus vallásának és a keresztény er-kölcsöknek, melyek a családi és polgári kö-teléseket szentesítik. — Őt Jézusársági atya indult el 1847-ben Afrikába; működésüket áldásdús siker koronázta. Chartum nevű hely-ségben állandó hittérítői állomást alapítottak és egy nevelőintézetet szerezcsen ifjak számára, kik törzseik apostolai legyenek.

Különbön is alakult egy társulat a szegény négergyermek kiváltására. Olivierinek kö-zösni létét ezen egylet; eddigelé szép ered-ményeket mutat föl.

Legfényesebb diadala azonban az afrikai misszióknak: Abyssinia visszatérése a római kath. egyház keblébe.

Isten országának terjesztésére alakult a Jézus sz. gyermekszéke társulata, melynek tagjai legnagyobb részt gyermekek, kik fillé-reiket elküldik Chinába azon szent czélra, hogy a misszionáriusok a kegyetlen pogány szülőktől halálnak kített gyermekeiket meg-menthessék vagy kiválthassák. E misszionári-usok ezen ártatlan kisdedeket azután megke-resztelik, s ellátásuk és nevelésük gondos-kodnak. Ezekre megy azoknak száma, kik ezen társulat által a kath. egyház gyermekei, a Magyarország örökösai lettek. Nagy tényező bizonyára ezen társulat a roppant, 360 milliót számláló chinai birodalomban, mert a meg-mentett chinai gyermekek legbuzgóbb aposto-lokká neveltetnek.

A hitterjesztő egyletek közt kitűnő helyet foglal el továbbá a Szt.-Bonifác társulat, mely leginkább a protestans német tartomá-nyokban működik, a katolikus hitnek azon vidéken való fenntartására.

Svédországban is áldásos sikerrel mű-ködnek a misszionáriusok; itt is, valamint Né-metország és különösen Angliában, mindig több protestans tér vissza az igaz anyaszent-egyház keblébe.

IX. Pius pápa továbbá 15 apostoli hely-nökséget, 6 apostoli felügyelőséget és egy apostoli követtséget állított fel; tehát összesen 22 főpásztori hitterjesztői állomást.

A magyar koronát érdeklőleg IX. Pius Horvátországban a zagrabi püspökséget érsek-ségre emelte, és Diakovár, Zeng- és Körös-egyházmegyéket joghatósága alá helyezte 1852-ben, 1853. december 19-dikén pedig Fogaras (Balásfalva) g. e. püspökséget szintén érsekségre emelte, és a g. e. románok szá-mára Erdélyben és a temesi bánóságban három új megyét állított fel, u. m. a szamos-ujvárit, nagyváradit és a lugosit, melyek a fogarasi érsek joghatósága alá tartoznak. — IX. Pius apostoli buzgósa kiterjedt a széles világra, mert a föld minden táján a kath. vallás ter-jesztésére hittérítőket küldetnek.

Ami pápaságának politikai részét illeti, az sokkal ismeretesebb, mitsem hogy elmon-dásra szorulna. „Gy. K.”

Származik ezen jövedelem: ingatlan vagyontól melynek pénztértéke 82400 ft., ennek jövedelme 10349 ft., tőkepénzekből 131641 ft., ennek kamata 10152 ft., tandíjból 10939 ft., államszolgálatból 24879 ft., községi segélyből 152528 ft., egyéb forrásból 9433 ft., összesen 305632 ft.

Az iskolák évi kiadásai: tanítói fizetésekre 250459 ft., fűtés-, tisztogatás-, javításokra 33056 ft., tanszerekre 4888 ft., szegény gyermekek könyveire 2386 ft., egyébekre 14843 ft., összesen 305632 ft. (Folytatása következik.)

Budapest február 4.

n. — A napnak két eseménye van. Egyik hogy az osztrák miniszter-kriszisek a régi kabinet visszaállításával vége van. A másik, hogy a szinte már regeszervé vált orosz-török fegyverszünet s béke-előzmény mult hó utolsó napján Adrinápolyban aláíratott.

Egyik, mint másik eleterdekeinkbe vágó s így helyén lesz megvilágítani, hogy mindkettő tekintetében mily állást foglal el a bigdadt közvélemény.

Legelőször is tény, hogy az osztrák miniszter-kriszisek, bár azt a kiegyezés szülte, minket tényleg nem érdekelt, s az ellenünk presionnak nem cseleztetett és nem is tekintetelt. Az egész kizárólag Ausztria belügye. A monarchia eleterdeke, hogy a két állam közt a kiegyezés létre jöjjen. Az uralkodó legmagasb jóváhagyásával szentesítte, hogy a kiegyezés azon alapokon jöjjen létre, mint azt a kormányok megállapították. A magyar országgyűlés nagy többsége (vele az államférfiak közgazdák legjelesebbjei) meg vannak győződve, hogy a kiegyezés anyagi tekintetben milliókra menő javulást mutat az 1867-kihez képest, s ennek politikai vívmányait nemcsak nem gyöngíti, de erősíti. S Ausztriában is mely gyökereket veri azon meggyőződés, hogy a közgazdasági kiegyezés bukása erősen meglazítaná a két államfél közti politikai kapcsolatot, erre pedig a monarchiának mint nagyhatalomnak s az osztrák miniszterek, mint uralkodó pártjának szüksége van.

A kiegyezésnek tehát létre kell jönnie, s pedig a két kormány megállapodása alapján, melynek elfogadása iránt mindkét kormány solidaritást vállalt. Ennek következtében mondott le az osztrák kormány, midőn az osztrák alkotmánypart klubjai a pénzügyi vámkon elfogadása tekintetében kedvezőtlen votumot adtak. S a magyar kormány részéről kiegyezés jelen alakjához való rendületlen ragaszkodás hangsúlyozása volt az, mi az osztrák irányadó körök s közvéleményt meggyőzte arról, hogy Magyarországgal azon az áron alól alkudni nem lehet. E tudat érvényre jutott a reichsrath irányadó férfainak értekezletén, minek eredménye, hogy az Auersperg-kormány újra fölveszi munkálkodásának elejtett fonálát. A pénzügyi vámkon megszavazása a reichsrath által kétségtelen. Lehet, hogy e jelenet a reichsrath vonakodása s új kabinet-kriszise ismétlődni fog e kiegyezés még hátralevő részeinél, a quota s adóvisszatérítés kérdésénél, de az bizonyos, hogy hasonló eredménnyel. A kiegyezés szüksége parancsoló állami szükség, s Magyarország jogát a kiegyezés javított kiadásához elismeri az uralkodó, s védi vas erélylyel a magyar kormány.

Az orosz-török békekötés megkötött. Voltaképp csak a fegyverszünet s bekelezmény a béke feltételeit a kevés beavatolton kívül nem ismeri még senki. Ezekre nézve izelítől szolgálhat, hogy a fegyverszünet feltétele a dunai fővárnak s a magyarországi török részről kiürítése. E ténnyel Oroszország az egész Balkán felszigetnek s ázsiai Örményországnak urává lett. Olyan a helyzet, hogy igaza van ama lapnak, mely ma így kiált fel: „az orosz-török béke meg van, kezdődhetik az európai háború!” Valóban erre nézve mi sem hiányzik egyéb, mint a békefeltételek megismerése. Ha azok azt bizonyítják, hogy Oroszország megtartotta a háboru kezdetén tett önzellen ígérteit, hogy csak a berlini memorandum s constantinápolyi értekezlet határozatait akarja végrehajtani, maga részére pedig foglalást nem kíván, akkor nincs veszedelem. De ha kislál, amitől alaposan tartunk, hogy épen hatalmának növelése a főszempontja, akkor aztán kezdődik a hadjárat, először a congressus zöldsztala mellett s aztán egyéb, kevésbé ártatlan eszközökkel. Az orosz humanistikus álca letévese egy csapással tisztázza az európai helyzetet. Monarchiánk álláspontja a háboru kezdetén is az volt, mi most, „hogy az új államalakulásokat déli határainkon nem tühret, a Balkán felszigetet szlav uralom alá jutni nem engedheti.” Oroszország érdekeink tiszteletben tartását ünnepélyes nyilatkozattal ígérte, s ezen alapult semlegességünk valamint Anglia semlegessége is, s erönk abban áll, hogy érdekeink a conservatív Europa érdekeivel összevágunk. Ha ez érdekek veszélyeztettsége kitünik, nincs kétség, hogy létrejöj ama coalitio, mely az orosz ragadozó sas szárnyainak megnyirbálására van hivatva. Jeleit látjuk ennek már az angol közvélemény rohamos átváltozásában. S akkor aztán csakugyan megtörténik, hogy Ausztria Magyarország hadai bevonulnak de nem Boszniába s nem leszünk elszigetelvek, mint lettünk volna a háboru elején, ha akkor engedett volna államvezetésünk az orrukál tovább nem látó utczapolitikusok lármányománának.

Az 1877. évről szóló polgármesteri számoltató jelentés.

(Folytatás.)
V. A városi tanács kezelése alatt lévő pénztárak bevételei és kiadásai az 1877. évben.

a) a városi jövedelmi pénztár:
Pénztári maradvány az 1876. év végével ft. 4210.89
Az 1877. évi bevétel ft. 71427.36
Összesen ft. 75638.25
A kiadás volt 1877. évben ft. 65326.96

Pénztári maradvány tehát 1877. év végével ft. 10311.29
a fenti jövedelmi pénztári bevételbe befoglaltaknak:

1. A közadók bélyeg- és jöggilletékek után befolyt végrehajtási illetékek is, melyek ft. 2309.90 kr-ra
rúgnak, — a közadók behajtása körüli eljárás pedig igénybe vett o. é. kiadást, a miből kitünik, hogy a végrehajtási illetékek nem fogják teljesen fedezni a közadók behajtása körül felmerülő kiadásokat s hogy a mult évi eljárásnál felmerült oszt. ért. ft. 219.15 krnyi
hiány is a városi pénztár terhére esik. ft. 1441.88 kr.

2. A vágóhid jövedelmei, mely összeghez hozzászámítva a vágóhidnak 1876. évi ft. 1573.20 kr.
jövedelmeit is, a két évi bevétel tesz ft. 3015 fot.
s ekként az o. é. 9346 ft. 46 krnyi építési költségekből még fedezetlen oszt. ért. ft. 6331.64 krnyi összeg.

3. A cselédutakozói intézményből befolyt ft. 619.40 krnyi összeg, mely összeggel szemben a cselédutakozó intézménnyel járó 1877. évi kiadások ft. 642.60 krt.
tettek, a hiányt volt tehát ft. 23.20 kr., mely hiányt fedezése ez időszertint szinte a jövedelmi pénztár terhére esik.

b) A városi kórházi pénztár:
Pénztári maradvány 1876. év végével nem maradt, Az 1877. évi bevétel tesz ft. 5788.84 krt.
A kiadások tettek ft. 5788.84 krt.
Pénztári maradvány tehát 1877. év végével nem maradt.

c) Szegény alap pénztára:
1876. év végével pénztári maradvány nem maradt.
Az 1877. évi bevételek tesz- nek ft. 2782.57 krt.
Az 1877. évi kiadások tesz- nek ft. 2782.57 krt.
Pénztári maradvány tehát 1877. év végével nem maradt.

d) Az algymnasiumi pénztár:
1876. év végével maradvány nem volt, az 1877. évi bevételek tettek 10290.85 krt.
az 1877. évi kiadások tettek 10290.85 krt.
Pénztári maradvány az 1877. év végével tehát nem maradt.

e) A katona elszállásolási alap pénztára:
1876. év végével pénztári maradvány nem volt, az 1877. évi bevételek tettek ft. 9865.75 krt.
az 1877. évi kiadások tettek ft. 9865.75 krt.
Pénztári maradvány tehát 1877. év végével nincsen.

f) A városi árva-pénztár:
1876. évi pénztári maradvány tett ft. 649.21 krt.
1877. évi bevételek tettek ft. 25568.55 krt.
Összesen ft. 26217.76 krt.
1877. évi kiadások az újonnan gyümölcsözőleg elhelyezett tőkékkel együtt ft. 24412.92 krt.

Pénztári maradvány tehát 1877. év végével ft. 1804.84 kr.
g) A kövezetvám pénztára:
1876. év végével pénztári maradvány nem volt, az 1877. évi bevételek tettek ft. 32193.12 krt.
az 1877. évi kiadások tettek ft. 32193.12 krt.
Pénztári maradvány tehát 1877. év végével nem maradt.

h) A községi iskolai pénztár:
Az 1876. év végével pénztári maradvány nem volt, az 1877. évi bevételek tettek ft. 10635.54 krt.
az 1877. évi kiadások tettek ft. 10635.54 krt.
Pénztári maradvány tehát az 1877. év végével nincsen.

i) Kisdodova alap pénztára:
Az 1876. év végével pénztári maradvány volt ft. 346.76 kr.
az 1877. évi bevételek tettek ft. 459.85 kr.
Összesen ft. 806.61 kr.
az 1877. évben tőkésített ft. 600.— kr.
az 1877. év végével pénztári maradvány ft. 206.61 kr.
k) Az előbb graduniczai, most pedig községi iskolai építési alap pénztára:
Az 1876. év végével pénztári maradvány volt ft. 44.09 kr.
az 1877. évi bevételek lesznek ft. 218.— kr.
az 1877. évi kiadás ft. —.— kr.
az 1877. év végével pénztári maradvány tehát ft. 262.09 kr.
mely összeg tőkésítésre vár.

l) A főgymnasiumi alap pénztára:

Az 1877. év végével a főgymnasiumi alap 5010 ft. 07 kr-ra szaporodott, ez összeghez járult:

1. Az 1876/7. évi tandíjakból befolyt o. é. ft. 184-32
2. N.-Beckerek város alapítványa a temesvári utca végén értékesített s magtárak számára átengedett utszéli hazhelyekből ft. 165-60
3. Az 1877/8. é. első félévi tandíjakból befolyt ft. 168—
4. Tőkésített kamat 1877. július 1-ig ft. 6-13
5. N.-Beckerek városa az 1877. évi költségvetésbefolyt o. ért. 3000 frtból tőkésített ft. 2200—
6. Torontálmegyei kérésített az 1876/7. iskolai évre megszavazott o. ért. 1400 frtnak 3000 frtra lett kiegészítése által ft. 1600—

7. Poroszkai Béla Torontálmegyei főügyészének alapítványa, alapítványi oklevélben ft. 100—
8. Ezen összeg után az első félévi 8% kamat készpénzben ft. 4—
9. Kulifay Lajos polgármester alapítványa, alapítványi oklevélben ft. 200—
mely összeggel az első részlet o. é. 50 frtal készpénzben befizetve lett

10. Roskoványi Ágost nyitrai püspök ur Ö méltóságának alapítványa 10 d. arany ft. 55-30
11. Nagyságos Papp Sim. eleméri földbirtokos ur alapítványa készpénzben ft. 100—

12. Nsgs. Schwab Károly csókai földbirtokos ur alapítványi oklevélben ft. 100—
13. Mélt. gróf Károlyi Istv. ur alapítványa készpénzben ft. 50—
14. Mélt. Dr. Dulanszki Nándor pécsi püspök ur alapítványa készpénzben ft. 20—

15. A N.-Beckerek városi Oppova városnegyed alapítványa készpénzben ft. 50—
16. Főt. Arányi Béla főgymn. igazgató ur adomány ft. 6-72

Összesen 5010 ft. 07 kr., mely összeg az 1878. évi január 1-től befolyt alapítványokkal már is jelentékenyen szaporodott.

m) A városi színházépítési alap pénztára:
Az 1877. évi hatósági engedélyek kiadása alkalmából befolyt 20 ft., mely összeg gyümölcsözőleg lett elhelyezve a torontáli takaré- és hitelbanknál.

n) A hátralékos boltberek:
Az 1876. évtől hátralékos boltberekből az 1877. év végéig befolyt o. é. ft. 17579-95
mely összeggel a muzeumi tanszerek beszerzésére utalványoztatott ft. 357.04
A kórházépítési kiadásokra fordított eddig ft. 3510—
A kórház berendezésére fordított ft. 550-26

Visszatérítés terhe mellett a városi jövedelmi pénztárnak előlegeztetett ft. 1835—
A kövezet vámpénztárának visszatérítés terhe mellett előlegeztetett ft. 4609-75
Trillts követelesével leszámolásba hozott ft. 731—
A városi árva-pénztárnak előlegeztetett ft. 3087-50
Takarékpenztárilag elhelyeztetett ft. 2877—
Összesen ft. 17561-55

marad tehát itt 1877. év végével pénztári maradvány ft. 18-40

VI. Gazdasági ügyeink.
A városi épületek jókora hozattak és tartatnak, s főként a város tulajdonát képező Kögl'féle háznak az elmúlt évben történt teljes helyreállítása és a kórházépületek történt kiépítése s a kor követeleményeinek képest lett berendezése és a kórház-teleknek feltöltése és kertté lett átalakítása által egy fontos feladatunkat oldottuk meg. Ugyancsak az el-

mult évben az összes vámházak is kijavítva lettek.

A Nagy Antal'féle háznak a város általi, mint szinte a Joanovits Péter'féle nagyutczai és gymnasiumi utczai háznak, és az előbb Krummenaker később Petrovits Dragutin'féle a német- és az aradáci utczákban fekvő házak felének, a városi árva-pénztár általi, nyilvános árverésen lett megvételre által, az igaz, hogy az azokon bekebelezés által biztosítva volt tőkebeli követelesünk fedezve és biztosítva lettek, de a városi tanács gondjai és teendői is felette megszaporodtak s daczára a történt vételnek kamatbeli követelesünk, különösen a két utóbbi adósnál alig fognak fedezetet találni.

A bérbeadható épületek, földek és jogok gyakorlata, egytől egyig bérbe advák.

A Bega csatorna partjainak a víz általi elmosás elleni biztosítása, mint szintén a városon keresztül vonuló Bega partnak szabályozása és kiépítése, nem különben a Bega csatornának folytonosan hajóközhatóvá tétele tárgyában, a nm. m. kir. közlekedésügyi miniszteriumhoz az elmúlt évben felterjesztés lett intézve, s már arra a válasz is leérkezett, amely a mai közgyűlés tárgyat fogja képezni.

A városi kövezet kijavítása az elmúlt évben nagy haladást tett, amennyiben az próbb javításokon kívül a nagy piac újbol átköveztetett, a kis hidutczta és a kincstári uradalmi ügyészi épület előtti út, négy szögletű koczka kövekkel lett kirakva, s azonkívül a nagyutczta déli oldalán fekvő járda, a tulsó oldalon a póstai épületig terjedő rész, s a kasinó épületől a Pest városához czimzett vendéglőig a járda, négyszögű járda kövekkel lett kikövezve.

A befásítás ügye az elmúlt évben a nagy piacnak plátán fákkal körülvételére, a már fenálló fasorokból, a hiányzó fáknak újból kiültetésére és a kórházi teleknek befásítására terjedt ki.

Gázvilágítási ügyünknek előhaladása, a Bielek Vilmos ügyvéd ur előklete alatt 1877. évi szeptember végével megalakult választott bíróság eljárásának befejezésétől van függővé téve.

A kincstári uradalmi leszámolásunk ügye visszaérkezett ugyan a nm. m. kir. belügyminiszteriumtól Torontálmegye tekintetes közigazgatási bizottságához, de a magas miniszteri intézvényben, a kérdés érdemlét megoldva nem lett, hanem bizonyos pótlások eszközzése lett elrendelve. Lett-e a magas miniszteri intézvény a közigazgatási bizottságnak január havi rendes ülésén tárgyalva, s nyert-e további elintézet? aziránt fölvilágosítással nem szolgálhatok. Miután azonban a magas miniszteri intézvény másolatban kezünk között van, annyit már most — sajnálattal bár — a tisztelt képviselő testületnek tudomására hozhatok, hogy azon miniszteri intézvényben, sem az 1875. év előtti követelesünknek, sem az 1876., sem az 1877. évi községi adóbeli követelesünknek, habár csak részbeni folyóvá tételére is, egy szó sem foglaltatik.

A lótenyésztés fejlődése érdekében, a mult év folytán 3 állami mént tartottunk saját költségünkön, s már a folyó évre is gondoskodtunk a méntelep fentartásáról; aminek fentartása az elmúlt évben és a jövőre nem kerül a városnak oly nagy áldozatába mint az 1876. évben miután a magas kormány ellállott azon követeleményétől, miszerint a méntelepet fentartó község, minden mén után o. é. 160 ft. tiszta bevételét biztosítani, esetleg annak be nem folyása esetén, a hiányt saját pénztárából fedezni tartozik.

A negyedközségek gazdasági ügyei, a városi tanácsnokok vezetése és ellenőrzése mellett jó irányban és rendben kezeltetnek.

(Folytatása következik.)

HETI SZEMLE.

Romania. A bukaresti kormányának a mult héten néhéz napjai voltak. A czár viszásköveteli Román-Bessarabiát, de nincs Romániában senki, a ki ez alkut jóváhagyani akarná. A kormány Európához utasította az ügygel Oroszországot, a román törvényhozás mindkét háza tiltakozást emelt az ország területének megconkítása ellen. Románia a „Pol. Corr.” szerint inkább hajlandó lemondani minden kárpótlásról, melyet a háboruban való részvételért kívánhatna, semhogy Bessarabiát visszaadja. Jellemző, hogy ama sajátkezü levélben, melyet Sándor czár Károly fejedelemhez ez ügyben intézett, a czár azt írja, hogy ő személyesen ellenzi ugyan Bessarabia viszáskövetelését, de tartozik ezzel népének, mely e földdarab visszavételét követeli.

Görögország. A hó elején megindult görög actio gyors és szálnalmat keltő véget ért. Február 2-án 18,000 embert rontott be Thessaliába. De egyrészt a törökök készülődései, másrészt a hatalmak közvetítése folytán a sereg megállni kénytelen s már vissza is vonult görög területre.

Anglia. Mult hétfőn kezdte meg az angol parlament a hitelkérelem tárgyalását. A vitában az oppositio sorai egyre ritkultak s a kormány diadala már akkor biztosnak látszott. Egyszerre azonban olyan hír érkezett, mely az angol politikai világot leirhatatlan izgatottságha hozta. A tényleg még január 31-én este aláírt békekonkordancia daczára az orosz hadözn egész csőönben folytatva előnyomulását a tengerpart felé, s Konstantinápoly védonalát állpve, hozzá egy, Gallipolihoz pedig két napi járásra közeledett. Erre az angol ellenlék úgyszólván capitulált a kormány előtt, 214 szónyi többséggel szavazta meg a ház a hitelt, s viharos tetszéssel fogadta azon hirt, hogy

a kormány a hajóhadat a Dardanellákba rendelte. De eddig az angolok nem juthattak be a tengerszorosba. A porta ellenségének lekintti Angliát s nem adta meg az engedélyt a bejövételre. E helyett a szultán meghívta Miklós nagyherceget, jöjjön pár napra Konstantinápolyba. A császár viszont megparancsolta a seregeknek, hogy szállja meg a török fővárost. Így az oroszok minden esetre előbb lesznek Konstantinápolyban, mint az angolok, kiknek orra előtt zárta el a porta a Dardanellák kapuit. Ha az angolok most Konstantinápolyhoz akarnak jutni, úgy valószínűleg csak erőszakosan törhetnek utat magoknak a Dardanellák és a Boszporuson át, a mi igen nehéz dolog lesz. Így a bölcs angol politika szerencsésen egész odáig vezetett, hogy Anglia talán még háborút is üzen — Törökországban.

A keleti kérdés. A múlt héten élénk, világra szóló események foglalkoztatták az európai népek figyelmét. A conferentia ügye, az oroszok megjelenése Konstantinápoly előtt, az angol parlament tárgyalásai, a hitel megszavazása s a hajóhadnak adott indulási parancs, a buharesti és görög dolgok, kimagasanodó mozzanatai a múlt hét politikai életének. Andrassy Gyula gróf február 4-én délután küldötte el a körjegyzéket, melyben Bécsbe értekezletre hívja össze a hatalmakat. Mindnyájan siettek föltétlen beleegyezéseket jelenteni. Németország már a meghívás átvételkor, a többi cabinetek egy-két nappal később tudatták részvételüket. Egyedül csak Oroszország huzta-halasztotta a választ, mely csak tegnap hétfőn délután érkezett meg Bécsbe. Novikoff úr még tegnap közölte a válaszigyzéket Andrassy gróffal, kit az legkevésbé sem elégtelt ki. Gorcsakoff herceg oly szűk körre akarja a conferentia tevékenységét szorítani, hogy legkevésbé sem lehetne az sikeres. A pétervári cabinet az értekezlet alapját nem a párisi szerződést, hanem az új békekötést veszi s általában oly feltételekhez fűzi azt, hogy a conferentia, ha még nem is bukott meg véglegesen, de mindenesetre igen rossz labon áll. — Konstantinápolyban gyökeres miniszterváltás volt. A nagyvezíri állás, a dicsőbb mult e hagyományos ellőrlötetett s miniszterelnökké Achmed Vefik pasa nevezetett ki. Server pasa külügyminiszter leköszönt, mert úgy látszik ellenzi ama fordulatot, melyet a török politika tett, midőn egészen Oroszország karjába vetette magát; véd- és dacszöveget kötött a császárral s az új vazallusi viszonyoknak megfelelően a szultán legközelebb a családjai főhadiszálláson hódolati látogatást tesz Miklós nagyhercegnél.

HIRHARANG.

A katolikus világ gyászja. A keresztény világot csütörtökön febr. 7-én nagy gyász érte. IX. Pius pápa az nap délután meghalt. A bibornokok haladéktalanul Rómába hívták s ma már bizonyos, hogy a conclave ottan tartatik. A szélső elemek úgy látszik az ottani bibornokok sorai közt is kisebbséget képeznek s az idegen bibornokok megérkeztele valószínűleg biztosan többségre kerül a mérsékelt irány. Az olasz kormány biztosította a conclave teljes szabadságát s erről értesítette a külföldi cabineteket. — Pius pápa két végrendeletet hagyott hátra; egyiket mint pápa, s ebben utódának a szent szék kiadásai fedezhetősére 3 és fél millió évi járulékot s a volt pápai udvari hivatalnokok számára is évi díjat hagyományozott. Magánvégrendeletében unokatestvéreit jelöli ki örökösökül; 300.000 frankot hagyott a római szegényeknek s más hagyományokat is rendelt. Az iránt is intézkedik végrendeletében, hogy a jövődű pápa halála után telemei a „St. Laurentius extra muros“ bazilikába vitessenek át, sirkövére egyszerű feliratot rendelt s az egészre 2000 frankot szabad csak kiadni.

A pápa holttestét 10-én állították fel a halottas szobában. A holttest fehér gyapotba volt öltöztetve, vállait piros, hermelines mozzata takarta be, fejét a cammara, egy karmivörös bársonyból készült és hatyupihével bélelt főveg fődte. Mellén keresztbe tett kezei a feszületet tartják. A teremben folytonosan roppant tömeg hullámozott fel és alá. A holttestet esti fél 7 órakor vitték át a vatikán bazilikájába. A menetet egy szakasz svajci testőr nyitotta meg alabárdokkal és régies fegyverzetel; ezeket a szolgazemélyzet követte, ibolyaszínű öltözetben, a papság fállyakkal s aztán a holttest, körülveve nemes őrség által, kezükben kivont karddal, majd meg az egyházi méltóságok hosszú sora után Orsini herceg, Chigi bibornok, Cavaletti marquis, római senator stb. következtek. 7 órakor adatott át a holttest a bazilikának. A bibornokok kört képeztek, az énekesek gyászhimnuszokat zengtek. Az óriási bolthajtás fenségesen hangozta vissza a bus éneket az est homályban, melyet a lobogó lángok nem tudtak szétoszlatni. A holttest a nemes testőrség felügyelete mellett, hétfőn és kedden is ki lesz meg állítva. — A pápa holttestét a Szt.-Péterben föllállított disz-ravatalon impozans látványt nyújt. A felső test kissé emelt helyzetben van, hogy már távolról láthatni az arany mitrával fedett főt s a csendes szendergő tekintetét nyújtó arcot. A hulla a vörös pápai ruhában van öltöztetve. Kezei vörös, arannyal áttört keztyűbe s lábai vörös papucskokba bújtatva. Kezeiben feszület. Az arcz mintha szeliden mosolyogna; színe viaszszárga, bőre üvegszerűen fénylik. Reggel óta óriási tömegekben látogatták a bazilikát. Délután mintegy százcezen fordultak meg ott. A lőm-megben látható volt Minghetti is. — A nyilvános temetés ünnepély a Szt.-Péterben el-

maradt s csak magánjellegű lesz a six inusi kápolnában. Ez azért történik, hogy az udvar ne vegyen részt a temetésen, s másrészt ajánlközését se kelljen egyenesen visszautasítani. Azt kezdik hinni, hogy sok a fog tartani a konkláve.

*** Simor János bibornokérseket Róma felé,** a Pápa temetésére és a conclavera való utaztatában a pozsonyiak a vasuti állomásnál ünnepélyesen fogadták: küldöttség ment eléje, melyben Eszterházy főispán, a polgármester és több előkelőség vitte a vezérszerepet. A küldöttség halálkodott a primásnak azon adománnyért, melyet a pozsonyi dom restaurálásának céljából adozott. A primás kíséretében utaznak: Szántóffy és főszertartásmestere: Maszlaghy Ferencz. A primás Bécsbe érkeve, a Pazmaneumban szállott meg s találkozásra volt Andrassy külügyminiszterrel. F. hó 10-én a király fogadta őt külön kihallgatáson. Az osztrák bibornokok eddig még nem tettek előkészületeket a Rómába utazásra, kivéve Kulskert.

*** A Széchenyi lakoma,** melyet Széchenyi István emlékére a nemzeti casino évenként tartani szokott, f. hó 10-én a tagok nagy részvételével folyt le. Délután öt órakor vette kezdetét, s többen mint százán gyűltek a terített asztalok köré. Az asztalfőnél Majláth György, Széll Kálmán, B. Wenckheim Béla, Apponyi György gróf foglaltak helyet. Többnyire Apponyi Albert, ki az emlékbeszéd tartására kéretet föl. Ő előtte állt az asztalra helyezve a Széchenyi-serleg, lelte a legjobb magyar borral. E serleget szokás a „legnagyobb magyar“ emlékére kiírteni. A bankett kedélyes társalgás közt kezdődött s az ötdik tál körülhordozása után emelkedett föl helyéről gróf Apponyi Albert s általános feszült figyelem között Széchenyi emlékeztetőre mondott egy pohárköszöntőt, és éltette a magyar nemzet jövőjét. Lelkes éljenzés követte Apponyi szavait, s utána megeredt a toasztok sora. Az első ifj. gr. Károlyi István mondá gr. Apponyi Albertre sok szellemmel és szikrázó élccel, a mik a jókedvű társaságot még vídámabb hangulatra ébreszték. Apponyi szellemi és testi nagysága közt van párhuzamot az előbbi előnyére. Károlyi után még Jankovits Gyula, Kálly Béni s még többen mondtak áldomást s a lakoma ragyogó jókedvben nyolcz óra körül ért véget.

*** Viktor Emanuel fegyverei.** Humbert olasz király della Rocca tábornoknak, ki a király trónaleptét rendkívüli követ gyanánt tudatá a francia köztársaság elnökével, egy pár pisztolyt adott át, hogy kézbesítse azokat Mac-Mahon tábornagnak. E pisztolyokat az elhunyt király az olasz hadjárat óta folyvást magánál hordta. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy Viktor Emanuel király azon kardján, melyet az 1859-diki hadjárat alkalmával viselt, következ (a pengére vésett) fölirat olvasható francia nyelven: „Éljen az olasz köztársaság! Szabadon élni vagy meghalni.“ Egy király kardján bizonyára különös fölirat. Am e kard valaha Masséna francia tábornok, Gena hősi védőjének tulajdonát képezte.

*** Egy öngyilkos levele.** Ergovics Aurél nevű egyén, budai lakos, egy nyitott levélkét talált a lánchidőnél, melyben Virághalmi Julianna keserves búcsút vesz Lajoska nevű kedvesétől, kinek elhanyagolása folytán szánja magát az élettől bacsul venni. — A levél így szól: „Leánybarátaim vegyetek példát rólam, hogy ne higgyetek kedveseiteknek. Úgy mint hittem és szerettem őt, mint igaz szívű leányt, de ő hűtlen lett hozzám, tehát elvagyok szánya. Mit is nekem minden gazdagságom, ha nekem az nincs, kinek panaszomat nyújthatnám. Anyám nincs, atyám nincs, legjobb lesz nekem a Duna fenekén. Isten veled Lajoskám. Virághalmi Julianna, évem 22. Isten veled Lajoskám, drága kedvesem, érted életem, érted haltam meg.“

*** A császár tollbokrétája.** A bécs-ujhelyi katonai akadémiát egyszer meglátogatta a császár. Bement egy iskolaterembe is, hol épen Ebersberg tanár tartott történelmi előadást. „Kérem, ne zavarja önöket jelenlétem, — mondá a tanárnak — csak legyen szives folytatni előadását.“ S erre adatmaszkodott az első padhoz, maga mellé téve tollbokrétát tábornoki kalapját, s hallgatta az előadást. A kalap mellett, a császár háta mögött ült B., egy tanuló s ez társai nagy borzadással, kinyújtotta kezét, elvette a kalapot s leszakított róla egy zöld tollat. De azért az egész iskola intett B-nek: „Nekem is!“ S B. folytatta szentségtörő munkáját. — Letépett már egy tíz tollat a kalapról, mikor egyszer a koppasztás alatt levő főveg kicsuszott kezéből, s leestében igen éreztetőleg surlotta az uralkodó karját. A császár rögtön visszafordult s rátekintett B-re, ki szegény kezében a corpus delictivel, a tollakkal, halálsápadtan, remegve, csukló térdekkel emelte szemét a felségre. Azt hitte, rögtön kicsapják az intézetből. „Kedves, mit akart ön azokkal a tollakkal?“ — kérde a császár. — „Emlék, fölség!“ — hebegett a fu. — „S elég volt önnek ez a kevés toll is?“ — „Nem, fölséges úr, — szolt ekkor már fölbátorodva B., — mindenik pajtásom szeretne egyet.“ — „No akkor nem marad egyéb hátra, mint itt hagynom az egész tollbokrétát,“ — mondá mosolyogva a császár s leoldá az egész csomót kalapjáról, odanyujtva a boldog B-nek. — „De ön, szádaz úr,“ — fordult aztán Ebersberg tanárhoz, — remélem, most már lesz oly szives, hogy idekölszönni nekem sapkáját, e megkoppasztott kalap helyett.“ — Dörgő éljen kísérte a tereméből kimenő felséget.

Rövid hírek.

— Rudolf trónörökösünk tiszteletére Derby lord fényes táncszertélyt adott londoni palotájában.

— Egy ál bárót fogtak el a napokban Nagyváradon, magát báró Perényi Ferencnek adta ki; a belügyminiszterium körözlette mint oly egyént, ki szegény embereknek tantuszokat adott el aranyok helyett.

— Több ifju ember Debreczenben elhatározta, hogy ezentúl férfival szemben „uram“, nővel „asszonyom“ s lánynyal egyszerűen „kisasszony“ megszólítást használnak. Szép, de merész vállalkozás a czimkórság hazájában.

— Egy betörő tolvajt fogtak el Bécsben, kinek az a legnevezetesebb tulajdonsága, hogy még csak 11 éves.

— Egy bűvésznő itélte el 8 hónapra a prágai törvényszék, ki biztos ternókat ígérve, e réven többektől szép csomót pénzt bűvölt a maga zsebébe.

— A börtönben keresztek meg Bécsben egy újszülött gyermeket; a szerencsétlen kisdédnek anyja méregkeverés miatt van elzárva.

— Tirolnak északi vidékein roppant hazavázások voltak a múlt héten, hogy az utak nagy részét most másfél óles hó borítja.

— Tolvajlason csíptek Bécsben egy kol-dusnőt; mikor átmozdították, találtak nála 18 év-, 11 kávé-, 1 levez- és 1 tejmérő-kanalat, 13 villát, 6 kést, pénztárcákat, só- és paprikatartókat, borshintőt, egy esernyőt s egy nyaláb finom ruhaneműt.

— Dmitrov orosz falu mellett egy vadász sréttel töltött puskával lőtt agyon egy nagy medvét.

— A király Komárommegye Tolna róm. kath. hitközségének iskola- és paplakjavitására magánpénztárából 100 forintnyi segélyt adományozott.

— Szent-Pétervárról írják, hogy Trepov tábornokot egy nő revolverrel meglötte, a tábornok állapot igen komoly; a tettes nő mindaddig mélyen hallgat.

— Warner angol tengerész vízátalhan papirt talált fel, melylyel a hajó vízben levő részét bevonni nagyon czélyszerű, mert semmi féle tengeri növényt nem vesz föl s a hajó menten marad minden idegen anyag lerakódásától.

— Metternich herceg 8 kötetre menő emlék iratait legközelebb ki fogja adni a híres államférfiu fia Richard herceg.

— Ozman pasa már két hét óta Khar-kovban van, nagyon magabazárközt senkit sem bocsát magához, vagy csak riánk; 1000 font sterlinget küldött nem rég neki a szultán.

Közigazgatási bizottság.

Torontálmege közigazgatási bizottsága 1878. évi február 11-én tartott rendes ülésének tárgysorozata.

I. Adóügyek.

1. A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak 1877. évi márczius 7-én kelt 13,229. számú rendelete a községek csoportosítása tárgyában. — Alispán úr ó nagyságának, mint a megyei járásk kikériketése tekintetében kirendelt megyei küldöttség elnökének kiadatik.
2. Szávics István nagy-beckereki lakosnak 1876. évi fényüzési adó elleni felszólamlása. — A fényüzési adó alul felmentetik, adófelügyelő felebbezését jelenti be.
3. Milkó Vilmos és fia fakeseredőknek 1876. évi községi pótdó leírása iránti folyamodványuk. — A tisztí főnyezsnek véleményadás végett kiadatik.
4. A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak folyó évi január 12-én kelt 45,705. számú rendelete Stagselmschmidt Pál nagy-beckereki lakosnak 1876. évi fényüzési adója tárgyában. — Az elutasító végzés az adófelügyelő és felebbezővel közöltetik.
5. Dániel Lukács gyéri lakosnak 1877. évi fényüzési adója elleni felszólamlása. — Nem tárgyalathatott, mert kellőleg felszerelve nem volt.
6. Vagner Erzsébet és érdektársainak folyamodványa 1877. évi I. és II. oszt. kereseti adója ellen. — Az adó leszállítottatik.
7. Stanisáv Todor nagy-toráki lakosnak folyamodványa 1877. évre terhére kivetett I. oszt. kereseti adója ellen. — Az adó leszállítottatik.
8. B. Kovács Imre nagy-toráki lakosnak hasonügye. — Az adó leszállítottatik.
9. Gilezán Mojsze nagy-toráki lakosnak folyamodványa 1877. évre terhére kivetett I. oszt. kereseti adója ellen. — Folyamodó kérelmével elutasítottatik.
10. Larvert János nagy-toráki lakos hasonügye. — Folyamodó kérelmével elutasítottatik.
11. Kis Imre nagy-toráki lakos hasonügye. — Az adó leszállítottatik.
12. Barbier Péter nagy-toráki lakos hasonügye. — Az adó leiratni rendeltetik.
13. Leitner György nagy-toráki lakos hasonügye. — Az adó leiratni rendeltetik.
14. Molnár Samu nagy-toráki lakos hasonügye. — Az adó leiratni rendeltetik.
15. Dienne András nagy-toráki lakos hasonügye. — Az adó leiratni rendeltetik.
16. Csillag Sándor horv.-klári birtokosnak folyamodványa az 1877. évre kivetett pótdója iránt. — Mint elkészetten besadott elutasítottatik.
17. Jankovits Athanasz nagy-beckereki lakosnak 1877. évi fényüzési adó, leiratni határozattik.
18. Folmer Lajos német-párdányi lakos ellen adó-hátralék miatt ingatlanra vezetendő végrehajtás tárgyában. — A végrehajtás az ingatlanra elrendeltetik.
19. Racsov Gusztáv nagy-beckereki lakosnak 1877. évi házbéradó elleni felszólamlása. — A házbéradó leiratni rendeltetik.
20. I. H. Deutsch nagy-beckereki lakos 1876. évi fényüzési adó elleni felszólamlása tárgyában. — Folyamodó értesítettik, hogy fényüzési adója immár leiratik.
21. Hegyi Lajos, mint néhai Kuhner Illés örök. meghatalmazottjának 1876. és 1877. évi általános jövedelmi pótdó elleni felszólamlása. — A királyi adófelügyelőnek a leiratás eszközlése végett kiadatik.
22. Nuriacsány János magyar-padéi földbirtokosnak 1876. és 1877. évi általános jövedelmi pótdó elleni felebbezése. — A kir. adófelügyelőnek a leiratás eszközlése végett kiadatik.
23. Issekutz Gizella magyar-padéi földbirtokosnak 1876. és 1877. évi általános jövedelmi pótdó elleni felszólamlása. — A kir. adófelügyelőnek a leiratás eszközlése végett kiadatik.
24. Frey Miksa, mint Kuffler és Silberstein magyar-padéi földbirtokos meghatalmazottja 1876. és 1877. évi általános jövedelmi pótdó elleni felszólamlása. A kir. adófelügyelőnek a leiratás eszközlése végett kiadatik.

25. Szávics Szilárd, mint a padéi közbirtokosság igazgatójának hasonügye. — A kir. adófelügyelőnek a leiratás eszközlése végett kiadatik.
26. Szávics Sándor padéi földbirtokosnak hasonügye. — A kir. adófelügyelőnek a leiratás eszközlése végett kiadatik.
27. Reiner Lajos padéi birtokos, mint néhai Reiner Mór örökös meghatalmazottjának hasonügye. — A kir. adófelügyelőnek a leiratás eszközlése végett kiadatik.
28. Schmidt Károly nagy-beckereki lakos 1872. évi II. oszt. kereseti adó elleni felszólamlása. — Az adó felügyelőnek illetékesség szempontjából kiadatik.
29. Klein Markus bassahidi lakos 1878. évi kereseti adó elleni felszólamlása. — Az adófelügyelőnek illetékesség szempontjából kiadatik.
30. Kir. adófelügyelőnek 1878. évi január havi jelentése. — Tudomásul vétetett.

II. Közköztartásügyek.

1. Vallás- és közköztartási magy. kir. minister ur ó nagyméltósága mult évi december 18-án 31,461. szám alatt kelt a kincstári birtokok terhére esedékes 5%, iskolai adónak a földterhelmentési járuléknál nagyobb leendő kivetése tárgyában. — Az illető iskolaszékek a járásbeli szolgabírák útján értesítettek.
2. Vallás- és közköztartási magy. kir. minister ur ó nagyméltósága 1877. évi december 18-án 32,215. szám alatt kelt, valamint a közigazgatási bizottsághoz, egy kir. tanfelügyelőséghez intézett rendelete a volt határörvidék területén levő összes népiskolák oktatás ügyéről kiadott új szabályrendelet fogantatása tárgyában. — A tanfelügyelő által a végvidéki iskolaszékek újoniszervezése tekintetében tett intézkedések jóváhagyólag tudomásul vétettek.
3. Vallás- és közköztartási magy. kir. minister ur ó nagyméltósága 1877. évi november 22-én 29,151. szám alatt kelt néhai Kelsch József volt nagykikindai tanító övezgének Kelsch Juliannának nyugdíjaztatására vonatkozó magas rendelete. — Tanfelügyelőnek kiegészítés végett kiadatik.
4. Vallás- és közköztartási magy. kir. minister ur ó nagyméltósága 1878. évi január 23-án 1732. szám alatt kelt Wischniczky Pál, dolovai községi tanító 5-öd évi pótlék kiszolgáltatására vonatkozó rendelete. — Az 5-öd évi pótlék kiszolgáltatására köteleztetik a község.
5. Pászak községének benyújtott felebbezése néhai Wirtz Antal, volt pészaki községi tanító övezgének Wirtz Ilona nyugdíjaztatása tárgyában. — A nm. magy. kir. vallás- és közköztartásiügyi ministeriumhoz végeldöntés végett felterjesztetik.
6. Szolgabírói jelentés Lásics Velimír, volt kécsei tanító hátralékos fizetése tárgyában. — A tanító hátralékos fizetésének kiszolgáltatása elrendeltetik.
7. Gräbeldinger Jakab, zichyfalvi nyugalmazott tanító által már lefizetett községi és egyházi adók visszafizetésére vonatkozó beadványa. — A zichyfalvi szolgabírónak megvizsgálás végett kiadatik.
8. Dobranszky Imre, oroszlamói községi tanító állomásbáni véglegesítése tárgyában. — A törvényesen megejtett választás jóváhagyatik, és nevezett tanító állomásbáni végleg megerősítettetik.
9. Wibilchauer Frigyes, Grabác községi tanító állomásbáni véglegesítése tárgyában. A törvényesen megejtett választás jóváhagyatik, és nevezett tanító állomásbáni végleg megerősítettetik.
10. Fröhlich Lipót nagy-beckereki felügyesztett tanító fegyelmi vizsgálata tárgyában. — Nevezett tanító ellen fegyelmi vizsgálat nem tartatott elrendelendőnek.
11. A német-északi községi iskola 187%, tanévi felülvizsgáló számadata tárgyában. — A megyei számvévségnek felülvizsgálat végett kiadatik.
12. A német-elleméri községi iskola 187%, tanévi felülvizsgáló számadata. — A megyei számvévségnek felülvizsgálat végett kiadatik.
13. A szent-huberti községi iskola 187%, tanévi felülvizsgáló számadata. — A megyei számvévségnek felülvizsgálat végett kiadatik.
14. A kis-orosi községi iskola 187%, tanévi felülvizsgáló számadata. — A megyei számvévségnek felülvizsgálat végett kiadatik.
15. A györgyházi községi iskola 187%, tanévi felülvizsgáló számadata. — A megyei számvévségnek felülvizsgálat végett kiadatik.
16. A szaravollai községi iskola 187%, tanévi felülvizsgáló számadata. — A megyei számvévségnek felülvizsgálat végett kiadatik.
17. A királyi tanfelügyelőnek 1878. évi január havi jelentése. — Tudomásul vétetett.

III. Közmunka és közlekedés.

1. A kir. főmérnöknek az államutak állapotáról szóló 1878. évi január havi jelentése. — Tudomásul szolgál.

IV. Posta és távirat.

1. Szerb-Nagy-Szent-Miklós község 2 drb. takarmányi árkimutatást hitelesített végett bemutatja a helybeli kir. táviratállomásfőnök. — A hitelesítési záradékkal ellátatni rendeltetik.
2. Glasevsky Adám magy. kir. táviratállomásfőnök, mint szakelőadónak a posták és táviratállapotáról szóló január havi jelentése. — Tudomásul szolgál.

V. Közegészségügy.

1. Dr. Patak Mór volt kerületi orvos fegyelmi ügyében a megyei főorvos véleménye. — A fegyelmi eljárás elrendelésére alapos ok nem találtatván, az iratok tudomásul vétettek.
2. A megyei főorvosnak havi jelentése torontálmegei időjárásáról és közegészségügyi viszonyairól január hóban. — Tudomásul szolgál.

VI. Gyámsági és gondnoksági ügyek.

1. A gyámsági és gondnoksági ügyek rendezéséről szóló XX. törvényczikk értelmében a felebbezések tárgyalására szükséges küldöttségbe főispán ur ó méltósága által két tagnak választása iránt. — Megválasztatott rendes tagul: Szávics Dóme és Balás Frigyes.

VII. Több felebbezett ügyek.

1. Stier F. franczfeldi lakosnak a hasonnevű házközség osztálygyűlésben hozott alispáni határozat ellen közzetett felloyamodványa. — Az 1876. évi VI. törvényczikk 58. és 59. §-ai alapján elutasítottatik.
2. Új-Szeged községe és Szeged szab. kir. város között fennforgó iskolai adóügy. — Szeged szab. kir. város terhére az iskolaadó 5%-kal megállapítottatik.

VIII. Vegyes ügyek.

1. A kisebb polgári peres ügyekben teendő intézkedések iránt beérkezett belügyministeri leirat tartalmát közli megye alispáni átirat. — A végrehajtók napidija 2 frtban; fuvarkötsége pedig mértföldenként 1 frt. 4 krtban állapítottatik meg.

IX. Hadköztelesek ügyei.

1. Moczik Illia román-északi lakos nősületei kérvénye. — Elutasítottatik a gazdasági birtok hiánya miatt.
2. Szimics Dusan nagy-kikindai lakos hasonügye. — Elutasítottatik a gazdasági birtok nagysága miatt.
3. Bogdan Jován foenyilakos hasonügye. — Elutasítottatik a gazdasági birtok nagysága miatt.
4. Nikolics Jován dolovai lakos hasonügye. — Elutasítottatik a gazdasági birtok nagysága miatt.
5. Csukits Milán szerb-elleméri lakos hasonügye. — Elutasítottatik a gazdasági birtok hiánya miatt.
6. Málí Aron dolovai lakos hasonügye. — Elutasítottatik a gazdasági birtok nagysága miatt.
7. Poppov Szpásza nagy-margittai lakos hasonügye. — Elutasítottatik a gazdasági birtok hiánya miatt.
8. Osztoity Kuzmann tarrasi lakos katona elbocsájtási kérvénye. — Elutasítottatik, mivel atyja munkas és keresetképes.

A torontalmegyei takaré- és hitelbank 1877. január havi forgalom-kimutatása.

I. Takaré- és pénztári befutások.

Állása 1877. évi december végével	ft. 381435.48
Befutások január hóban	ft. 21291.10
Összesen	ft. 402726.58
Visszafizetések január hóban	ft. 19069.60
Állása január végével	ft. 383656.98

II. Folyó számlai üzlet.

Tevőleges egyenleg december végével	ft. 8683.34
Kiadott január hóban	ft. 141.65
Összesen	ft. 8824.99
Bevételeztetett január hóban	ft. 903.80
Tevőleges egyenleg január végével	ft. 7921.19

III. Betéti levelek.

Állása december végével	ft. 14761.—
Betételek január hóban	ft. 2230.—
Összesen	ft. 16991.—
Visszafizetett január hóban	ft. 530.—
Állása január végével	ft. 16461.—

IV. Leszámitolási üzlet.

a) Bankváltók.

A tárcza állása január végével	ft. 342336.71
Leszámitoltott január hóban	ft. 74569.37
Összesen	ft. 416906.08
Visszafizetett január hóban	ft. 66029.36
A tárcza állása január végével	ft. 350876.72

b) Hitelegyleti váltók.

A tárcza állása december végével	ft. 23655.—
Leszámitoltott január hóban	ft. 1045.—
Összesen	ft. 24700.—
Visszafizetett január hóban	ft. 1205.—
A tárcza állása január végével	ft. 23495.—

V. Előlegezések.

a) Értékpapírokra.

Állása december végével	ft. 13894.50
Kiadott előlegek január hóban	ft. 1137.—
Összesen	ft. 15031.50
Visszafizetett előlegek január hóban	ft. 1145.—
Állása január végével	ft. 13886.50

b) Zálogokra.

Állása december végével	ft. 17366.25
Kiadott kölcsönök január hóban	ft. 1090.—
Összesen	ft. 18456.25
Visszafizetett kölcsönök január hóban	ft. 1041.50
Állása január végével	ft. 17414.75

c) Ingatlanokra.

Állása december végével	ft. 37149.19
Kiadott január hóban	ft. 2.10
Összesen	ft. 37151.29
Visszafizetett január hóban	ft. 656.70
Állása január végével	ft. 36494.59

VI. Pénz-forgalom.

Készpénzgyenleg december végével	ft. 17042.51
Bevételek január hóban	ft. 99301.80
Összesen	ft. 116344.31
Kiadások január hóban	ft. 103935.03
Készpénzgyenleg 1878. évi január végével	ft. 12409.28

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény. (29—1.1)

A kereseti adó III. osztályába tartozó adókötelesek nevezetesen ügyvédek, orvosok, kereskedők, gyártulajdonosok, kocsmárosok s mindazon iparosok, kik iparukat segédekkel üzik, továbbá mindazok, kik a kereseti adó IV. osztályába esnek fix fizetéssel bírnak, végre a lőkekamat és járadék adó valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek ezennel felhivatnak, miszerint a jelen hirdetmény keltétől számított 8 nap alatt, vallomás ivaik kitöltése céljából az e városi számvevőségnek annál bizonyosabban megjelenni el ne mulasszák, mert ellenkező esetben ezen határidő eltelte után a törvény értelmében eljárás fog követetni.

A polgármesteri hivataltól Nagy-Becskereken, 1878. évi február 13-án.

Nikiforovics,
tanácsnok.

Hirdetmény. (20—3.3)

Alólirott által Nagy-Becskerek rendezett tanácsú városának 1877. évi december 1-én tartott tanács, mint iparhatósági ülés 70-ik számu határozata alapján, ezennel közhírré tétetik, hogy az iparosok az ipartársulat javára végrehajtás utján behajtható 5—25 frinyi bírság terhe alatt, csak is 12 éven felüli gyermekeket és ezeket is csak akkor vehetik fel tanoncokul, ha irni, olvasni és számolni tudnak, illetőleg iskolai bizonyítványt előmutatni képesek arról, hogy az elemi VI. osztályu iskolát végezték.

Kelt Nagy-Becskereken, 1878. évi január 24-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

Pályázat. (26—3.2)

A Torontalmegye Jabuka községében üresedésbe jött jegyzői állomásra, melylyel következő javadalmak vannak összekötve:

Évenkénti készpénz fizetés 450 ft. és szabad lakás, 100 ft. általny egy irnok javára, továbbá, nem hivatalos irományok elkészítéséért a községben megállapított ár-szabály szerint.

Pályázni kívánók tartoznak Torontalmegye jegyző szigorló bizottsága által kiállított okmány által képesítvényüket igazolni.

Magyar és német nyelvnek irás és beszédbeni tudás a okvelen meghívantatik, egyenlő képesség mellett előny adatik a román nyelv birtoklójának.

A választás f. évi február 25-én reggeli 9 órakor a helyszínen fog megtartatni s a folyamodványok három nappal előbb alólirott szolgálirói hivatalhoz nyújtandók be. Páncsován, 1878. évi január 27-én.

Radosavljevics,
szolgáliró.

Pályázat. (25—3.2)

Torontalmegye pancsovai szolgálirói kerületben, az alább megnevezett községekben, rendszeresített orvosi állomások betöltésére.

Községi állomás	Községben	Ezzel össze-kötött		Választási határidő
		Évenkénti készpénz fizetés	Mellék-jövedelmek	
Községi orvos	Neudorf	500	Látogatási díj, a községgel meg-egyezés szerint	1878. február 22-én
	Czrepaja	500		1878. február 23-án
	Petrovszello	500		1878. márczius 5-én

Páncsován, 1878. évi január 27-én.

Radosavljevics,
szolgáliró.

Idézés. (28—3.1)

Sztojanov Mária, 38 éves, Torontalmegye homolczi illetőségu, ki is 1869. évtől fogva ismeretlen helyen tartózkodik, felszólítatik, hogy egy év, hat hét és három nap alatt házközösségébe visszamenjen, vagy pedig hollétérol e szolgálirói hivatalt tudósítsa, ellen esetben a házközössége által szándékoltt földeladás engedélyeztetni fog.

Kelt Páncsován, 1878. évi január 27-én.

Radosavljevics,
szolgáliró.

Pályázat. (22—2.2)

A megye tekintetes bizottságának mult 1876. évi november 20-án 426. sz. a. kelt határozatával Kis- és Nagy-Torák község — Nagy-Torák székelylyel — egy orvosi körbe osztatott.

Az 1876. évi XIV. t. cz. 43. és 144. §§-hoz képest ezen körorvosi állomás választás utjáni betöltése f. évi márczius 4-ik napján d. e. 9 órakor a körorvos székelylyén, azaz a nagy-toráki községházánál fog eszközöltetni; — az egyes látogatásért nappali 50 kr. és éjjeli 1 frton megállapított díjakon kívül — az évi rendes fizetés 700 frtot tesz.

Felhivatnak ennelfogva a pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt folyamodványait a választási határnapot megelőzőleg alólirottál nyujtsák be. Nagy-Becskereken, 1878. évi január 25-én.

Bakalovich Ágost,
szolgáliró.

Pályázat. (23—2.2)

A megye tekintetes bizottságának mult 1876. évi november 20-ár 426. sz. a. kelt határozatával Szerb- és Magyar-Ittebe község — Szerb-Ittebe székelylyel — egy orvosi körbe osztatott.

Az 1876. évi XIV. t. cz. 43. és 144. §§-ához képest ezen körorvosi állomás választás utjáni betöltése f. é. márczius 5-én d. e. 9 órakor a körorvos székelylyén, az az Szerb-Ittebe községházánál fog eszközöltetni; — az egyes látogatásért nappali 50 kr., és éjjeli 1 frtban megállapított díjakon kívül — az évi rendes fizetés 500 frtot tesz.

Felhivatnak ennelfogva a pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt folyamodványait a választást megelőző napig alólirottál nyujtsák be.

Nagy-Becskereken, 1878. évi január 25-én.

Bakalovich Ágost,
szolgáliró.

Pályázat. (27—3.1)

Méltóságos gróf Csekonic János urnak torontalmegyei zombolyi uradalmában állandósított egyik orvosi állomás f. é. május 1-ével üresedésbe jövén arra pályázni nyittatik.

Ezen állomás székelylye Német- és Szerb-Czernya község, és évi fizetése: 350 ft. készpénz, 3.40 hektoliter ó bor, 7.40 hektoliter első rendü buza, 14.80 hektoliter másod rendü buza, 7.40 hektoliter árpa, 7.40 hektoliter szemes kukoricza, 1 darab hizott sertés, 14 köbméter lágý fa, 2 darab sertés tartás az uradalmi nyájban, lakbér készpénzben 100 ft., összesen felül 800 ft. értékben.

A mellett a szabad praxis fentartása; sőt a 9000 léleken felül számláló s még be nem töltött magyar-, német- és szerb-czernyai három község orvosi állomását (600 ft. évi fizetéssel) is elnyerés esetén viselheti; — azonban az uradalmi orvosi teendők mindég első sorban végzendők.

A pályázat okmányokkal felszerelten f. é. márczius végéig a zombolyai uradalmi igazgatóságnál nyujtandó be, hol a közelebbi feltételek is megtudhatók.

Kelt Zombolyán, 1878. évi január 31-én.

Hekler Antal,
urad. felügyelő.

VETŐMAGNAK (24—8.2)

való tavaszi búza

kapható a Nagy-becskereki takaré- és előleg-egylet mint részvény-társulatnál.

Maskil-el-Dol betegségélyző egylet.

T. cz.

Alúlirott rendezőség ezennel tisztelettel jelenti, miszerint fönnevezett egylet f. évi február 16-án a színház helyiségeiben

álarozos bált

rendez, melyre ezennel tisztelettel meghivjuk.

Kezdeté fél 9 órakor.

A bált rendezőség.

Helyek ára: Alsó vagy szinpadpáholy 10 frt. — Felső páholy 7 frt. — Kis páholy 4 frt. — Beléptijegy személyenkint 1 frt. 50 kr. — Családjegy 4 frt. — Karzat 40 kr.

Felülfizetések köszönettel elfogadtatnak és annak idején nyilvánosan nyugtáztatnak.

Páholy és belépti jegyek **Kohn Albert** úr ügynöki irodájában (fóutca, Popovits Pécziféle házban) és este a pénztárnál kaphatók. (17—4.4)

